

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 34. Coloniensium turbæ ob religionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

Reuchlinus publici juris fecit disputa- Sæc. XVII.
 tiones de scientia Dei, de æternitate A. C. 1708.
 essentiarum, de notitia Dei naturali,
 de omni præsentia Divina, de diluvio
 Mosaico, de Arianismo, de dubitatio-
 ne Cartesiana, de nova creatione, de
 Evangelio, de Officio Christi Prophe-
 tico, & Dissertationem de Theologia.
 X. Ferdinandus Lichtscheid scripsit de
 jure vocationis Ministrorum Ecclesiæ
 per nuptiarum adjectionem, confinium
 veri & falsi circa amorem purum, in-
 teresse veritatis in causa amoris puri,
 pluraque alia.

§. XXXIV.

Coloniensium Turbæ ob religionem.

Postquam Lutherani in Silesia armatis Theatr. Eu-
 Suecorum minis plurima Tempora rop. t. 18.
 ac bona Catholicis interceperant, inde pag. 67.
 Calvinistæ audaciores facti hoc anno
 sæculi currentis octavo per Angliæ,
 Hollandiæ & Prussiæ Oratores postula-
 bant, ut & ipsi, utpote sub nomine
 aſſeclarum Augustanæ Confessionis
 comprehensi in Catholici spoliis societa-
 tem, partemque admitterentur; insu-
 per Sueciæ Orator adhuc plures Ec-
 clesias, amplioremque sectæ libertatem
 Lutheranis concedi petebat, minita-
 tus, Regem suum a Catholicis, quæ
Hist. Eccles. Tom. LXVII. Tt ultro

Sæc. XVII. ultro cedere detrectarent, facile armis
 A. C. 1708. vindicaturum: Ast Cæsarei Deputati
 ejusmodi minis haud terri, non modo
 hæc verba: *Utriusque Augustanæ Con-*
fessionis deleri jusserunt, sed etiam im-
 portunas Protestantium sollicitationes
 omnino rejecerunt: cum autem ad
 Societatis preces Cæsar Lignitiense Je-
 suitarum Collegium Templumque S.
 Joannis redimi peteret, sex aliæ Ec-
 clesiæ Lutheranis cedebantur, ea tæ-
 men lege, ut sex Urbes ingentem pec-
 uniarum vim qua mutuo, qua dono
 numerarent:

Tentabant etiam hoc anno Calvi-
 nistæ suam sectam sensim Colonizæ in-
 vehere, ac præprimis Diestus Boruffici
 Regis Agens sine ulla Magistratus li-
 centia, scitu vel consensu in suis ædi-
 bus privatum, occultumque suæ Reli-
 gionis exercitium inducere attentabant,
 cum tamen ei haud incognitum esset,
 quod nulla alia religio præter Romanæ
 Catholicam in hac urbe unquam tole-
 rata fuisset, ac propterea jam anno
 prioris sæculi septuagesimo secundo
 Magistratus Baroni de Spanheim
 ejusdem Regis Agenti privatum ejus-
 modi Oratorium inhibuisset, necnon
 Bilderbeckius Belgii fœderati Agens
 Mulheimium ad unius leucæ distan-
 tiam pro sectæ suæ usu cum suis pro-
 gredi

Sæc. XVII.
A. C. 1708.

gredi coactus fuisset. Igitur Coloniensis Magistratus Brandenburgico etiam huic Agenti privatum sectæ exercitium interdixit, quin tamen hic ejusmodi monitis morem gereret, caussatus, liberum Religionis usum olim Calvinianis præfidiariis in Urbe concessum fuisse. Denuo Magistratus, sollicitante vehementer Clero, Studiosis ac populo, Agentem rogabat, ut ab ejusmodi exercitio desisteret, donec Magistratus Cæsarem, ac Broussiæ Regem desuper certio-rem fecisset, eisque totam rei ferriem, imminensque gravis tumultus periculum exposuisset. Verum Agens pro sectæ suæ genio cedere nescius, suos Prædicantes palam ad ædes suas accivit. Eapropter Magistratus, ante Palatii fores, ut Agens a furentis populi assultu tutus esset, validum militem apposuit, simulque literas ad Borussiae Regem dedit; huic vero, id ex jure gentium Legatis Berolini, Bruxellis & ubique permitti, in responsis danti, Magistratus exposuit, jus gentium ad Reipublicæ exitium, præjudiciumque obtendi non posse, aliunde vero privati Oratorii privilegium solis Legatis repræsentativo Principum caractere insignitis, non autem aliisque Residentibus seu Agentibus indulgeri: ipse etiam Cæsar cunctis Circulorum Directo-

T t 2

recto-

Sæc. XVII. rectoribus, ut Regem ad abolendam
A.C. 1708. ejusmodi novitatem inducerent, in-
 junxit, Ipsusque desuper literas ad
 Regem dedit: cum autem amica hac
 sollicitatione nil proficeretur, Coloniens-
 is Academiæ Studiosi affixis per com-
 pita schedis mutuo sese hortati sunt,
 ut totis viribus præpedirent, quomi-
 nus Regis Borussæ Agens suæ sectæ
 ritum, quem Ethnicorum orgia, &
 horrendum Diaboli, qui hujus doctrinæ
 Author esset, cultum appellitabant,
 nedum privatum perageret: Hi igitur
 die trigesima Aprilis concurrente po-
 pulo Agentis ædes impetunt, effracte
 que fenestris insignia abstrahunt, tu-
 multuariisque impropriis & minis in-
 sultant: Tempestive autem a Magistratu
 milites immissi cunctos dispersere. at-
 que ab ulteriori vi cohibuerunt. Re-
 comperta Borussæ Rex vicem repente-
 rus, cuncta Coloniensium bona, atque
 Ecclesiasticos redditus in sua ditione re-
 rario suo addixit, quapropter Pontifi-
 catis literis Lambergium & Saxo-Ce-
 tiensem Cardinales, & Moguntinum
 & Trevirenses Electores, necnon Cæ-
 saris Confessarium rogabat, ut Catho-
 licos in ditione Brandenburgica graviter
 in odium hujus repulsæ vexatos sibi
 commendatos habere, suæque authorita-
 tis præsidium illis impendere velint. In-
 terim

terim Agens ex Tuitiana civitate mili- Sæc. XVII.
 tes ad sui defensionem Borussicos in ur- A. C. 1708.
 bem induxit, quos tamen Magistratus
 jussu mox dimittere compulsus est; Hö-
 velenus enim & Puteanus Catholici
 Consules Senatum prius solvi haud per-
 misere, nisi prius hi milites domo & urbe
 abiissent: Circulorum quoque Directo-
 res Regi supplicarunt, ut propter gra-
 vissimorum tumultuum pericula priva-
 tum sectæ cultum intermitteri præciperet,
 nec ob Colonienfis Magistratus repul-
 sam innoxios bonorum jactura plecteret.
 Magistratus quoque Prinziium intimum
 Regis Consiliarium, qui tum Coloniam
 venerat, rogant, ut a Cæsare aliis-
 que Mediatoribus desuper decernenda,
 rata haberet; insuper Catholici Prin-
 cipum Oratores Ratisbonæ multis de-
 monstrarunt, quod Borussus sine mani-
 festa pacis Westphalicæ violatione Ca-
 tholicorum reditus fisco addicere non
 potuerit, eoquod Magistratus Colonien-
 fis hunc tumultum præpediendo impar
 fuisset, aliunde vero se ad præstandam
 læsis satisfactionem paratum exhiberet:
 suadendum ergo ut de consensu par-
 tium Arbitri seligantur, qui constituent,
 quid hac in re maxime congruat. Tan-
 dem vero Rex declarabat, se nil aliud
 petere, nisi ut soli Agenti suo, ejus-
 que familiæ privatus Religionis usus

Tt 3

con-

Sæc. XVII concederetur. Id vero constanter re-
A. C. 1708 nuente Magistratu, Monasteriensis Epi-
 scopus & Elector Palatinus suas par-
 tes interposuere, eorumque opera an-
 no sequenti die decima sexta Januarii
 conventam est, ut Regi jus suis Legatis
 competens reservatum maneat, simul-
 que contentus sit, ut ejus Agens sectæ
 suæ sacris duntaxat tandiu interesse
 posset, quamdiu Circulorum copię in
 urbe morarentur, Magistratus vero Co-
 loniensis in hujus tumultus Auctores
 sedulo inquireret, eosque promerita
 pœna plecteret, & damna ædibus il-
 lata resarciret.

§. XXXV.

*Hæc transactio a Clemente summo
 Pontifice reprobata.*

Placuit summopere Clementi Pape
 Joannis Guilielmi Palatini Electoris
 Zelum, quo sese Borussorum violentis
 opposuerat, quocirca die decima quarta
 Julii ad eundem has dedit literas
 „Sine multa sollicitudine esse non pos-
 „sumus de his, quæ in civitate Colo-
 „nienfi pridem attentata fuerunt, &
 „adhuc vehementer urgentur ab Aca-
 „tholico Principe, contendente obtinere,
 „ut damnata Calvinianæ sectæ exerci-
 „tia haberi possint in domo administrati-
 „onis ejus